

Talous ja työllisyys vuonna 2022

Tutkimusyksikkö

19.1.2023

**Vuotta 2022 leimasi
erittäin vahva talouden
kehitys ja korkealla
tasolla pysynyt
työllisyystilanne**

**Taantumien
uhkaa ennustettiin
pitkin vuotta 2022**

**Vuonna 2023 tulossa
lievä taantuma,
työllisyysnäkymät
hyvät**

Diapaketin sisältö:

- 1. Suomen talous ja teollisuus vuonna 2022**
- 2. Työllisyyden kehitys vuonna 2022**
 - Yleinen työllisyystilanne
 - Teollisuusliiton jäsenten työllisyys
- 3. Yhteenveto**

Teollisuus liitto

1. Suomen talous ja teollisuus vuonna 2022

Teollisuustuotannon määrä ollut huomattavasti aiempia vuosia suurempi.

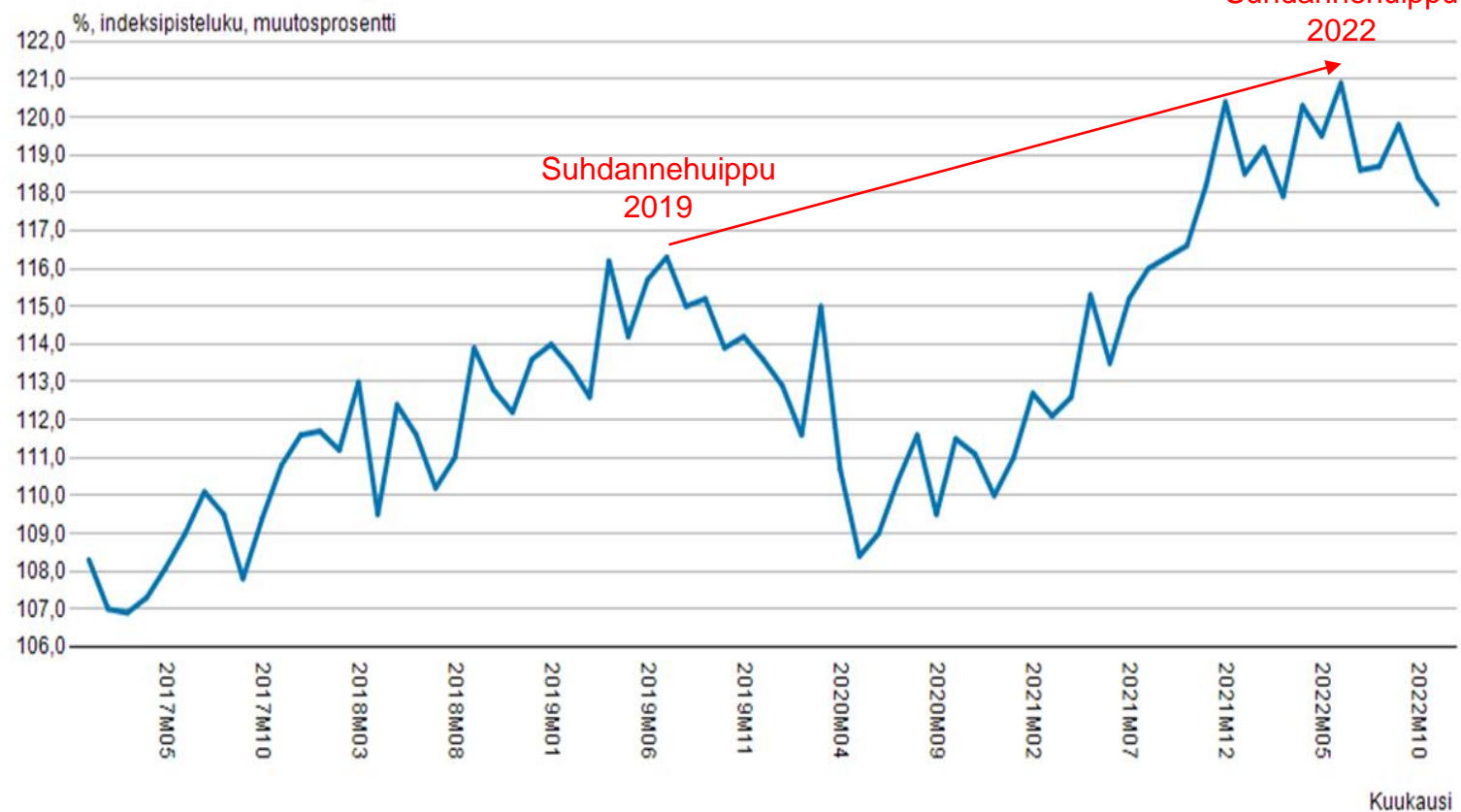
Tuotannon volyyymi on tuotannon määrä, indeksi kertoo tuotannon määrän muutoksesta vuoden 2015 tasoon.

Kevään 2022 suhdannehuippu selvästi korkeampi (+4 %) kuin korona-aikaa edeltäneen kesän 2019 suhdannehuippu, joka oli ennätyskorkea.

Tammi-marraskuu 2022 tuotannon määrän vuosimuutos +4 %.

Loka-marraskuussa 2022 tapahtui ennakoitu käänne heikompaan.

Teollisuustuotannon volyyymi-indeksi (2015=100) muuttujina Kuukausi. C Teollisuus, Kausitasoitettu indeksisarja.

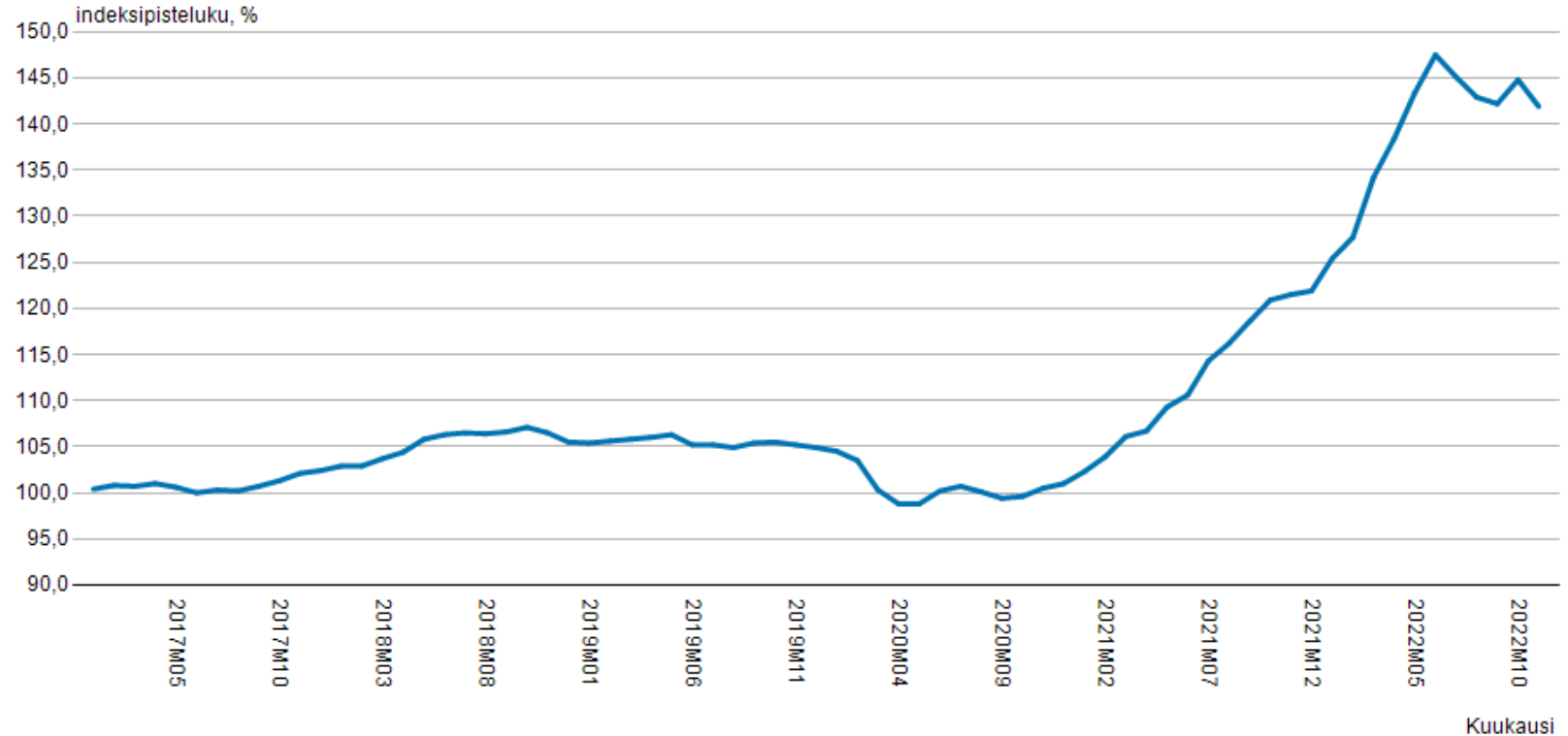

Yritykset saavat tuotteistaan aiempaa huomattavasti korkeamman hinnan (€).

Tuottajahinta kuvaa tuottajan saamaa hintaa tuotteesta, indeksi kertoo hinnan muutoksesta vuoden 2015 tasoon.

Tammi-marraskuu 2022 vuosimuutos +25 %. Tämä ennen näkemätöntä, yleensä vuosimuutos muutama prosentti.

Tuottajahintaindeksi (2015=100), kuukausittain muuttujina Kuukausi. C TEOLLISUUSTUOTTEET, Teollisuuden tuottajahintaindeksi, Pisteluku (2015=100).

Uusien tilausten arvo aiempia vuosia suurempi.

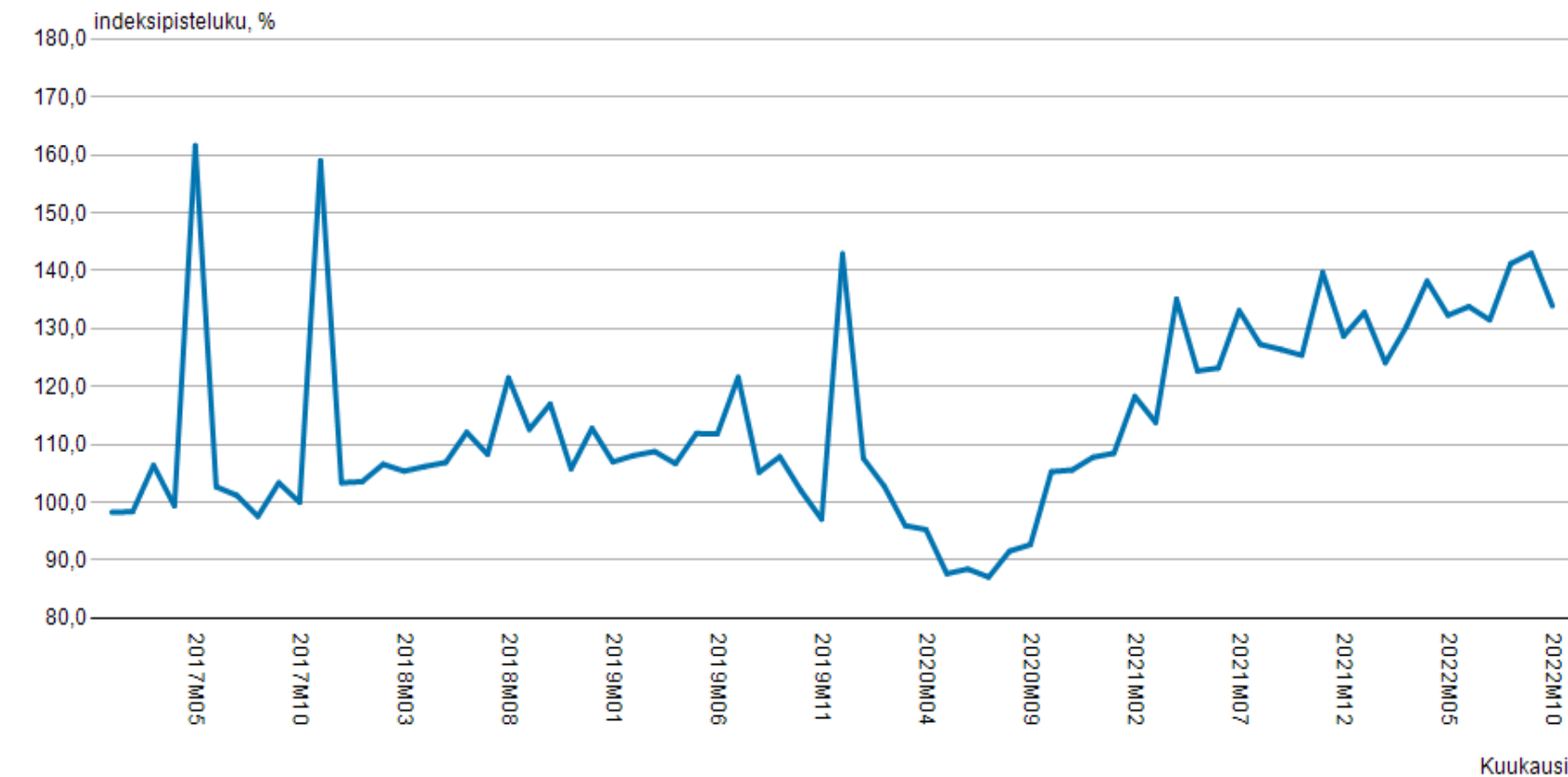
Tammi-marraskuu 2022 vuosimuutos +7 %, kyse uusien tilausten arvon muutoksesta (€).

Taustalla vaikuttaa erityisesti hintojen nousu.

Tilausten määrä ei luultavammin ole enää vuoden 2022 viimeisinä kuukausina lisääntynyt.

Tilausten arvo on nyt selvästi korkeampi vrt. vuoteen 2019, joka sekin oli huippuvuosi.

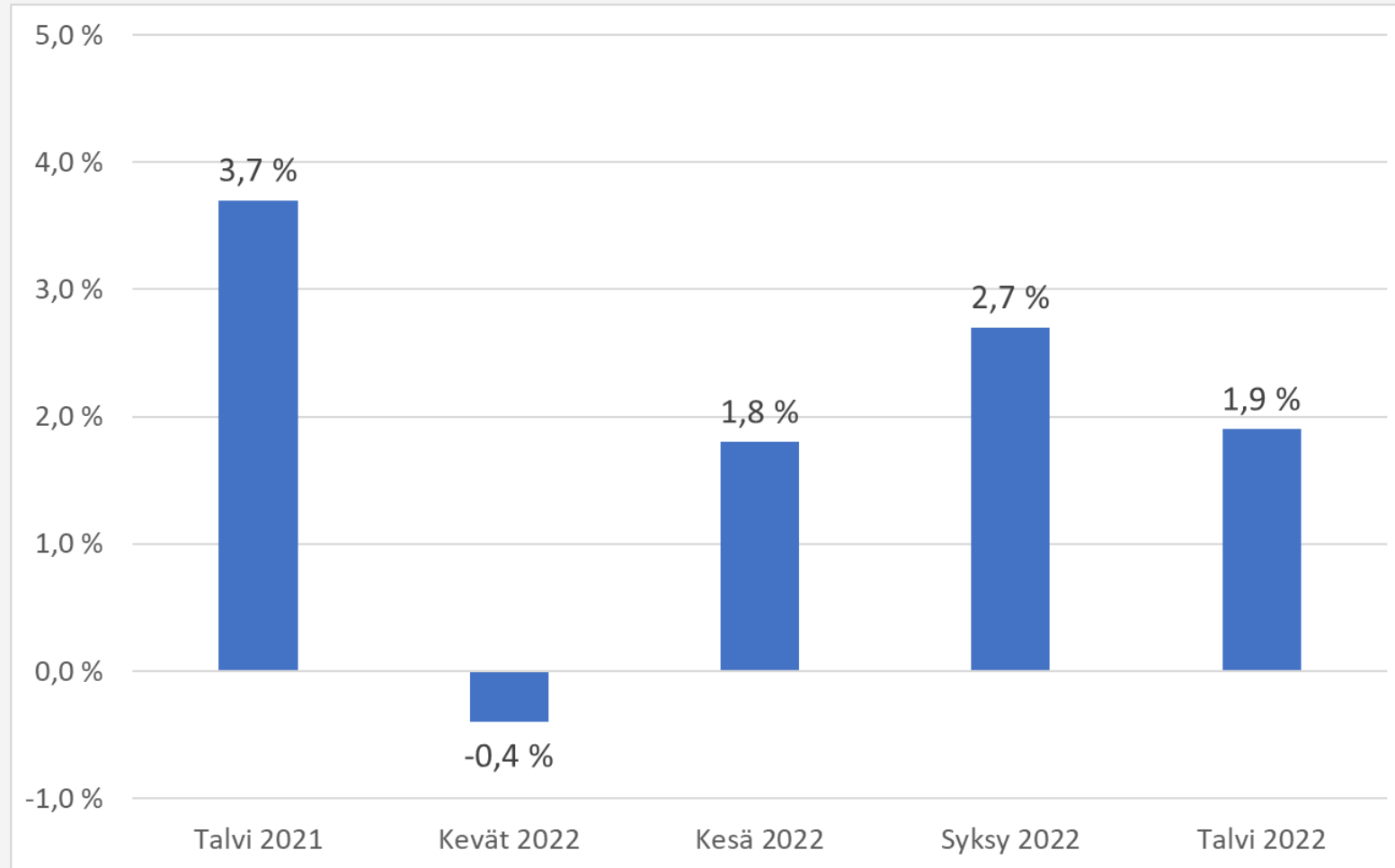
Teollisuuden uudet tilaukset (2015=100) muuttujina Kuukausi. 17, 20-21, 24-30 Teollisuus (uudet tilaukset), Kausitasoitettu indeksisarja.

Valtiovarainministeriön teollisuustuotannon määrää (2022) koskevat ennusteet ovat muuttuneet nopeasti.

Taustalla on Ukrainan sodan vaikutusten vaikea ennakoitavuus.

Vaikuttaa myös siltä, että teollisuuden lainalaisuuksien ymmärtämiseen ei ennustelaitoksissa panosteta yhtä paljon kuin esim. inflaation tai asuntomarkkinoiden ymmärtämiseen.

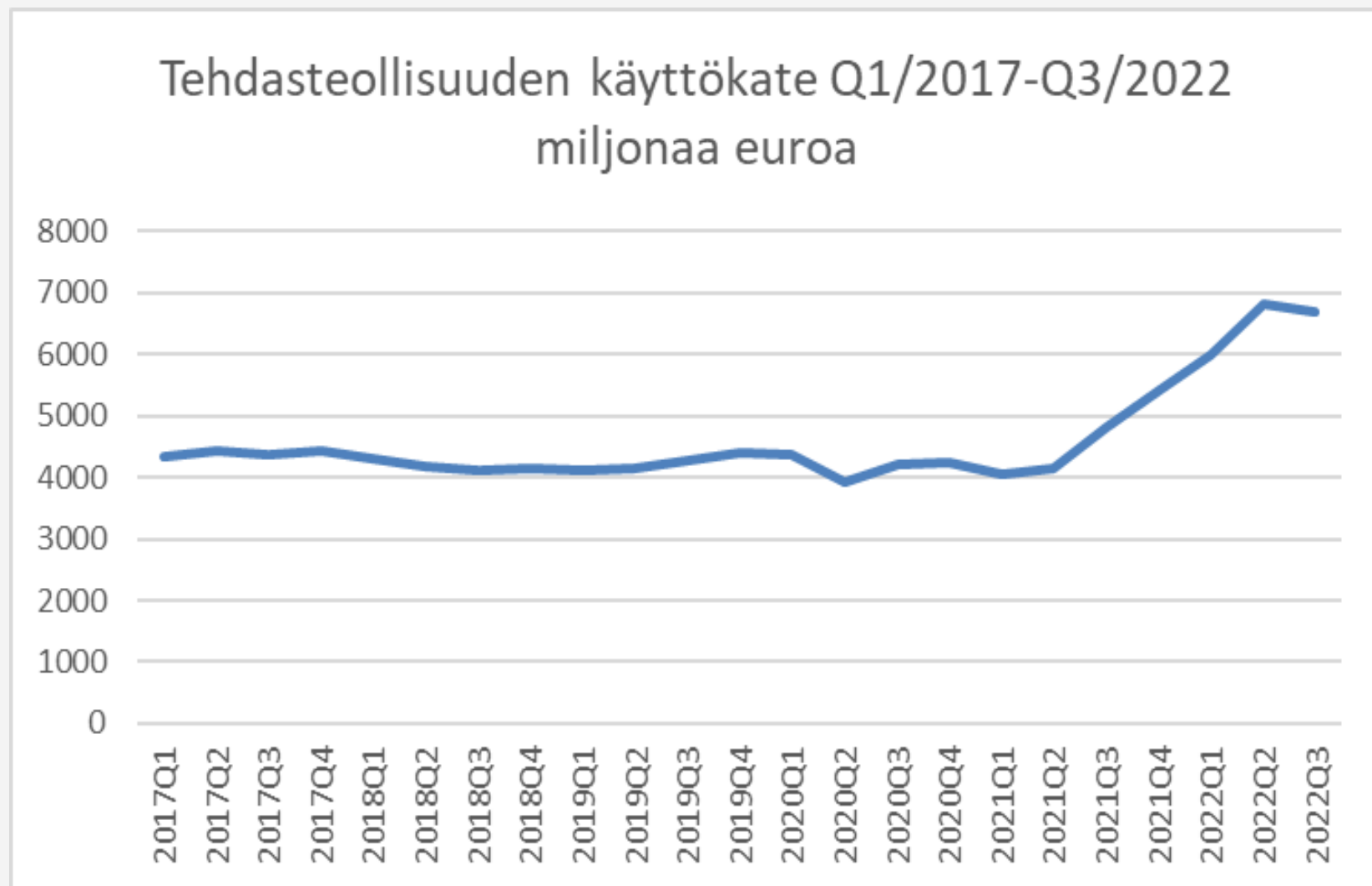

Teollisuusyritysten kannattavuus erittäin korkea.

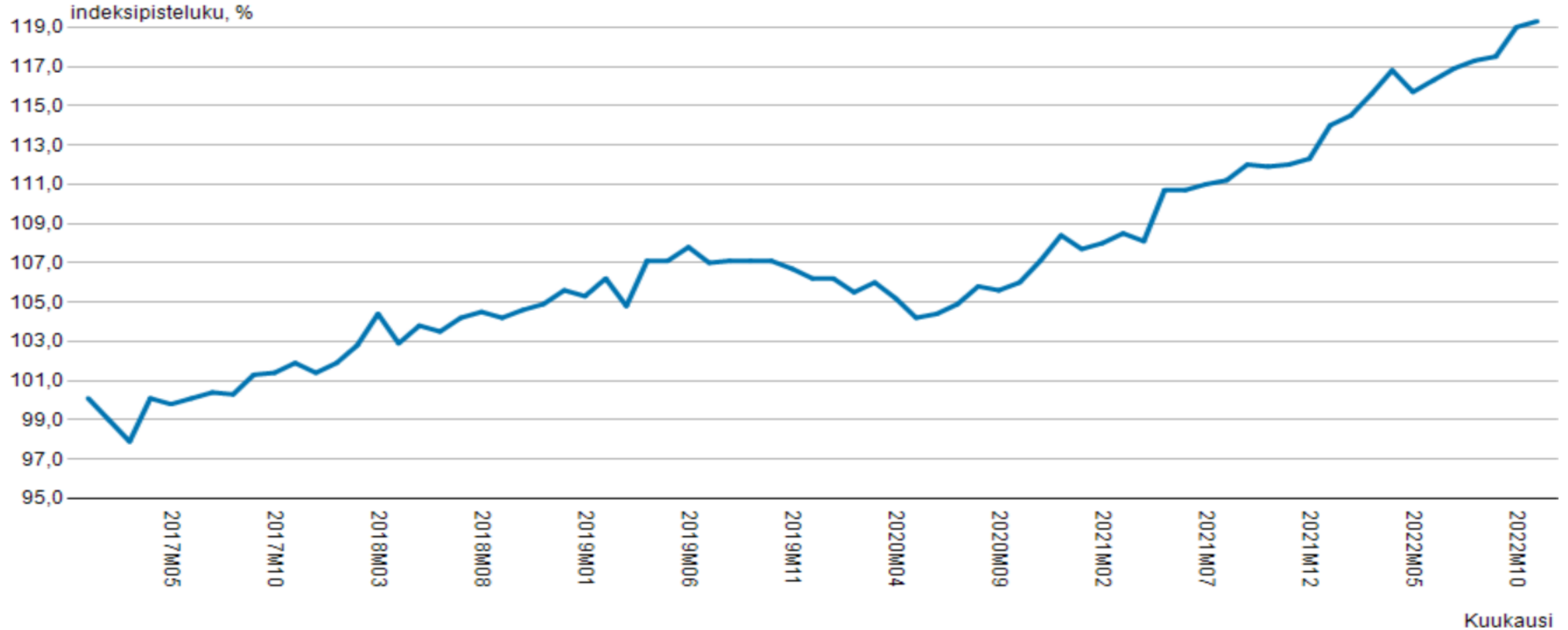
Käyttökate +50 % edellisvuodesta (€).

Käyttökate = liikevaihdosta vähennetty palkat ja tuotantokustannukset.

Yritykset ovat saaneet selvästi siirrettyä kohonneita kustannuksia omiin hintoihinsa ja kauppa on käynyt.

Palkkasummakuvaajat toimialoittain 2015=100 muuttujina Kuukausi. C Teollisuus, Kausitasoitettu indeksisarja.

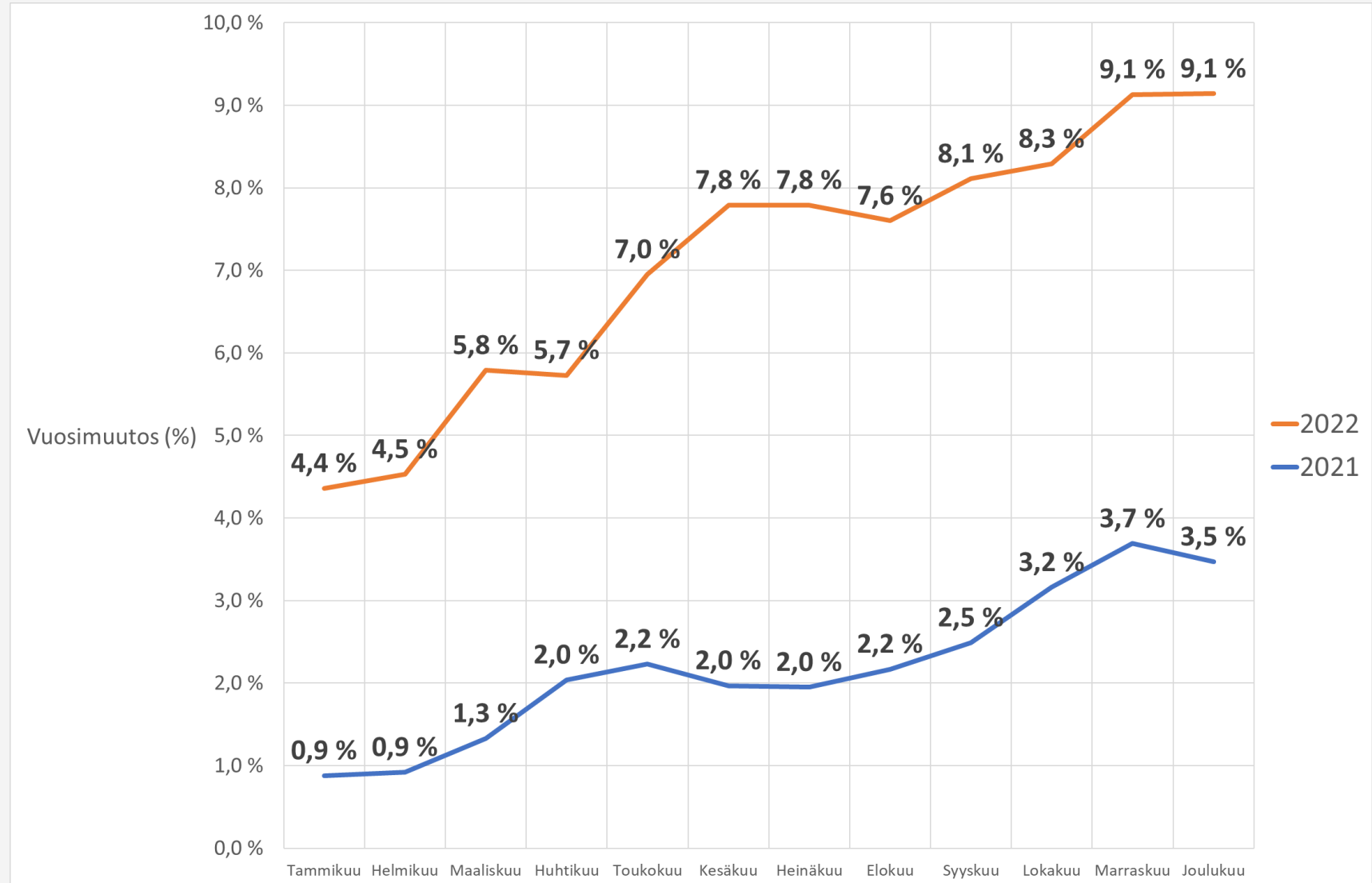

Teollisuuden palkkasumma on kasvanut +6 % tammi-marraskuussa 2022 edellisvuodesta. Kasvun taustalla on se, että palkat ja tehtyjen työtuntien määrä ovat molemmat kasvaneet.

Kuluttajahintojen vuosimuutos 2022 ja 2021:

Hinnat kohosivat poikkeuksellisen nopeasti.

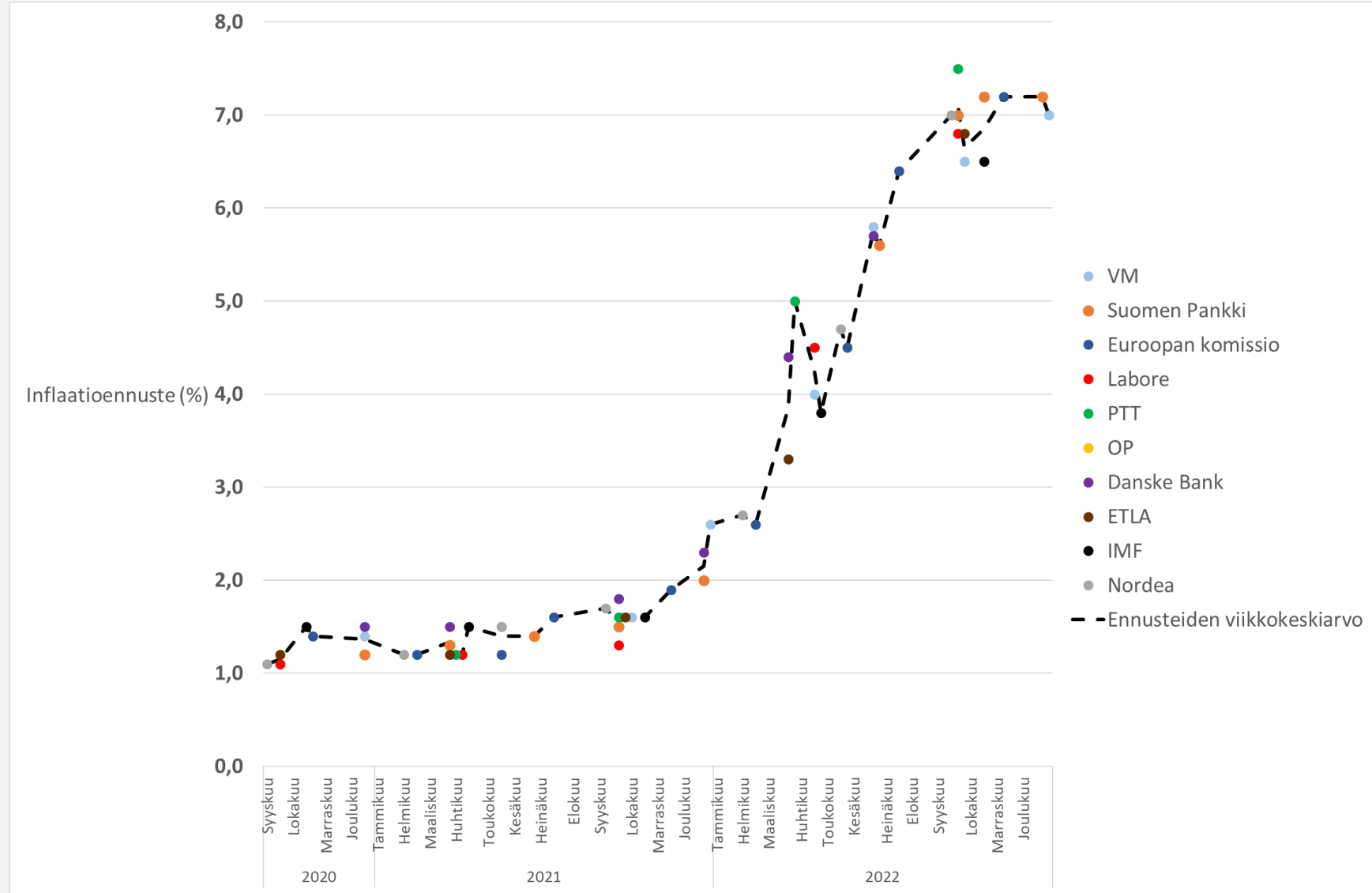
Inflaatio Suomessa korkealla koko vuoden 2022, nousuvauhti on kuitenkin EU:n keskitasoa alempi.

Vuotta 2022 koskevat inflaatioennusteet muuttuivat voimakkaasti vuoden mittaan.

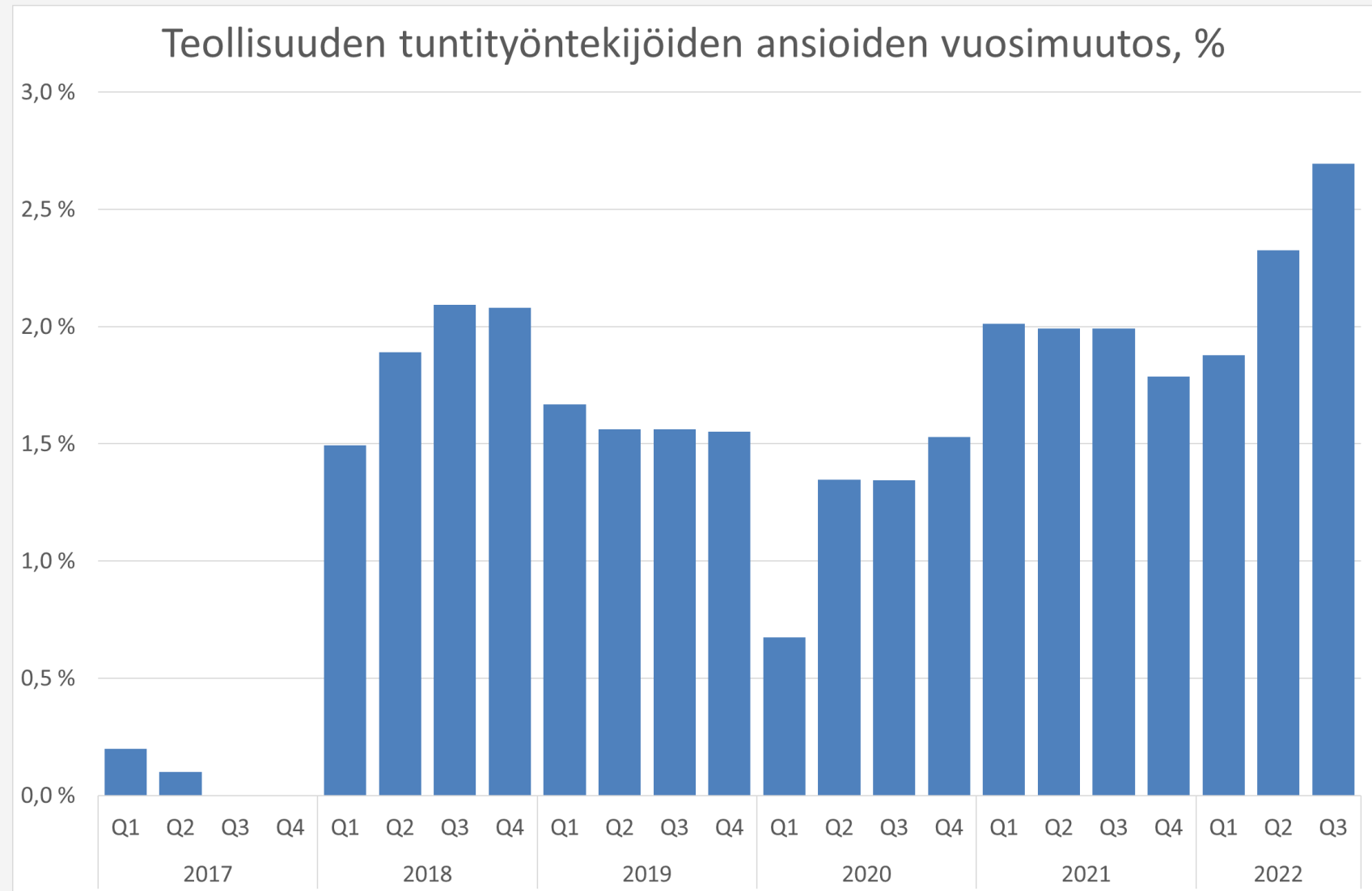
Vuodet 2020 ja 2021 olivat koronaepidemia-aikaa, silti ennustetaso matala.

Venäjän hyökkäys Ukrainaan 2022 laukaisi globaalin kustannuskriisin erityisesti EU:ssa.

Ansiotasoindeksin mukaan teollisuustyöntekijöiden ansiokehitys oli hitaanlaista vuonna 2022.

Vuoden 2022 loppua kohden ansioiden kasvu on kiihtynyt, mutta pysynyt hitaana.

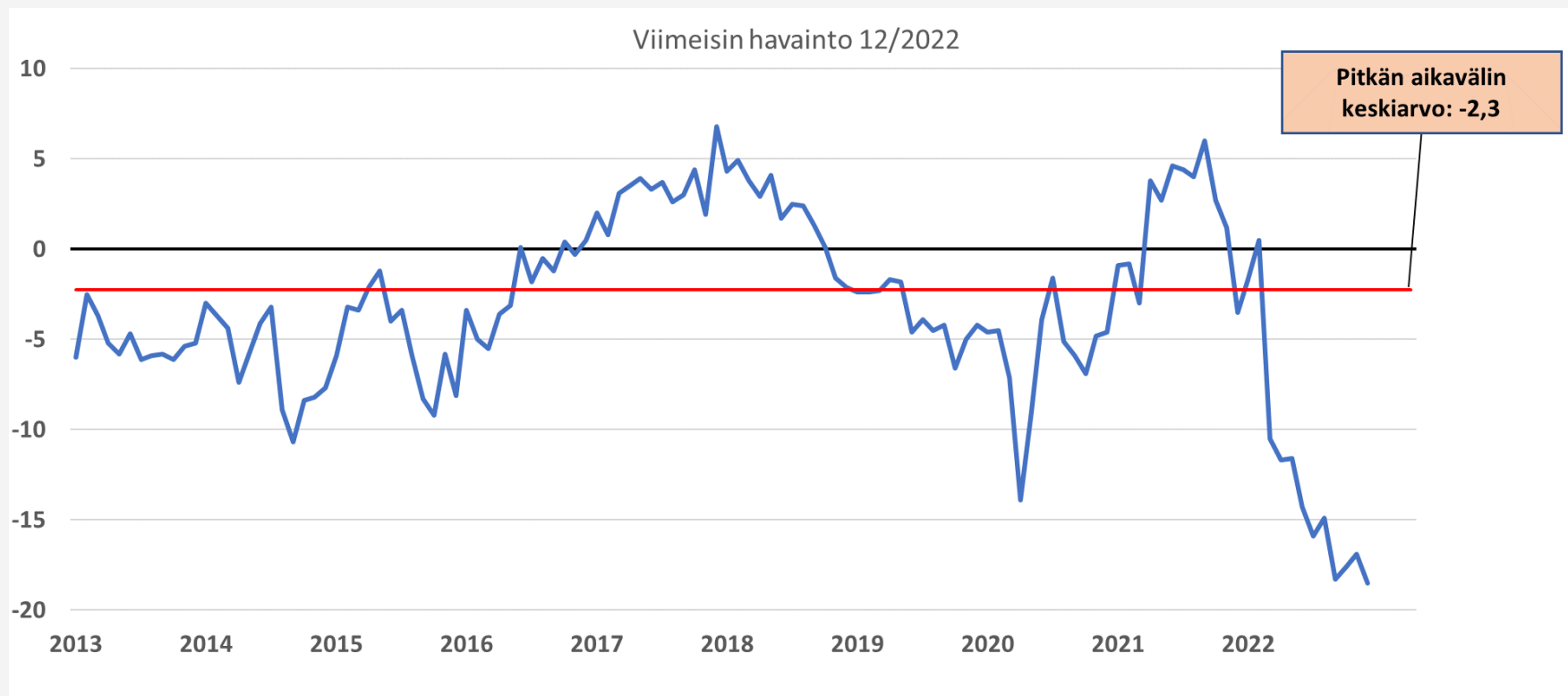

Kuluttajien luottamus, saldoluku (Tilastokeskus)

Kuluttajien luottamus on romahtanut vuonna 2022 Suomessa ja muuallakin.

Joulukuun 2022 lukema on EU-ajan mittaushistorian (1995–2022) heikoin.

Taustalla on ainakin hintojen nousu, reaaliansioiden romahdus, toistuvat kriisit ja yleinen kriisitietoisuus.

**Teollisuus
liitto**

2. Työllisyyden kehitys vuonna 2022

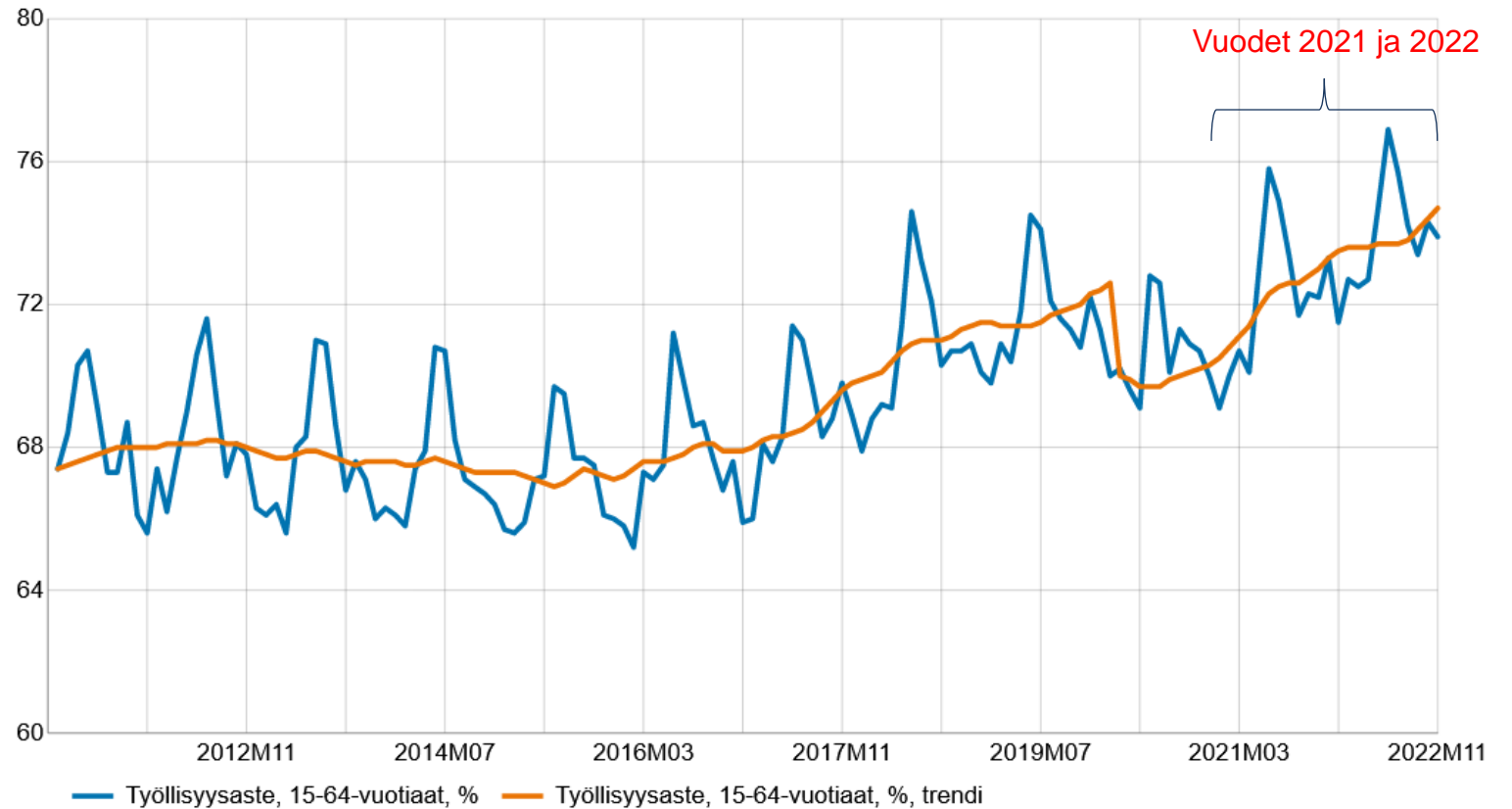
Vuoden 2022 ajan työllisyys on pysynyt korkeana, ero edellisvuoteen on merkittävä.

Työllisyysaste on pysytellyt 74-75 % tuntumassa koko vuoden 2022.

Työllisyysaste kertoo ansiotyöntekijöiden määrästä. Työ voi olla kokotai osa-aikaista, keikkatyötä tai yrittäjätyötä.

Olennaista on kysyä: tuleeko työstä saatavalla palkalla toimeen?

Työllisyysaste ja työllisyysasteen trendi 2011/04 - 2022/11, 15–64-vuotiaat

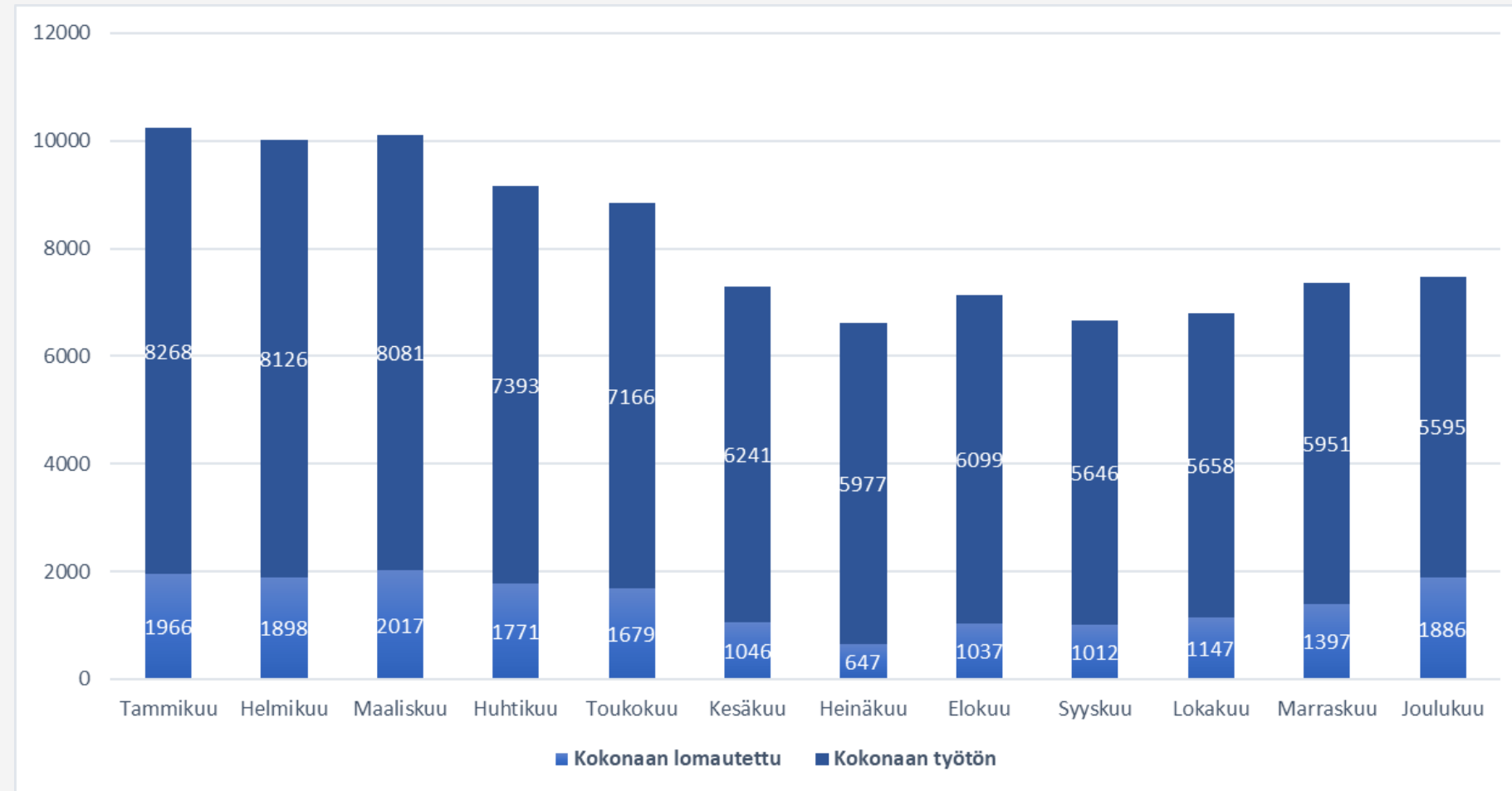
Lähde: Tilastokeskus, työvoimatutkimus

Teollisuusliiton jäsenten työllisyystilanne kohentui selvästi edellisvuoteen verrattuna.

Kokonaan työttömänä olleiden määrä tippui selvästi: joulukuussa työttömänä oli 2 700 jäsentä vähemmän kuin tammikuussa.

Osin kyse normaalista kausivaihtelusta. Kesällä työttömyys hellittää ja vuodenvaihteessa kasvaa.

Teollisuusliiton jäsenten kokoaikainen työttömyys ja kokoaikaiset lomautukset vuonna 2022, jäsenten määrä (A-kassa 2023)

Rakenteellinen työttömyys ja vajaatyöllisyys

- Suomessa pitkäaikaistyöttömyys vähentynyt vuoden 2022 aikana.
- Kuitenkin nähtävissä selvä rakenteellinen työttömyys ala- ja aluekohtaisesti.
- Rakenteellinen työttömyys huolena Suomessa: pitkäaikaisesti ja toistuvasti työttömien tilanne on työvoimaviranomaisten seurannassa.
- A-kassan mukaan Teollisuusliiton jäsenistä vain harva työskentelee osa-aikaisesti tai satunnaisesti. Talvikaudella näiden töiden yleisyys hieman suurempi.
- Teollisuusliiton jäsenistä osa-aikatyötä tekee kuukaudesta riippuen noin 1 000–1 500 jäsentä ja satunnaisia töitä noin 40–70 jäsentä.
- Osa-aikaisesti ja satunnaisesti työskenteleville maksetaan ansiopäivärahaa.
- Pitkäaikaistyöttömyys näkyy etenkin metallialoilla ja alueellisesti ongelmana.

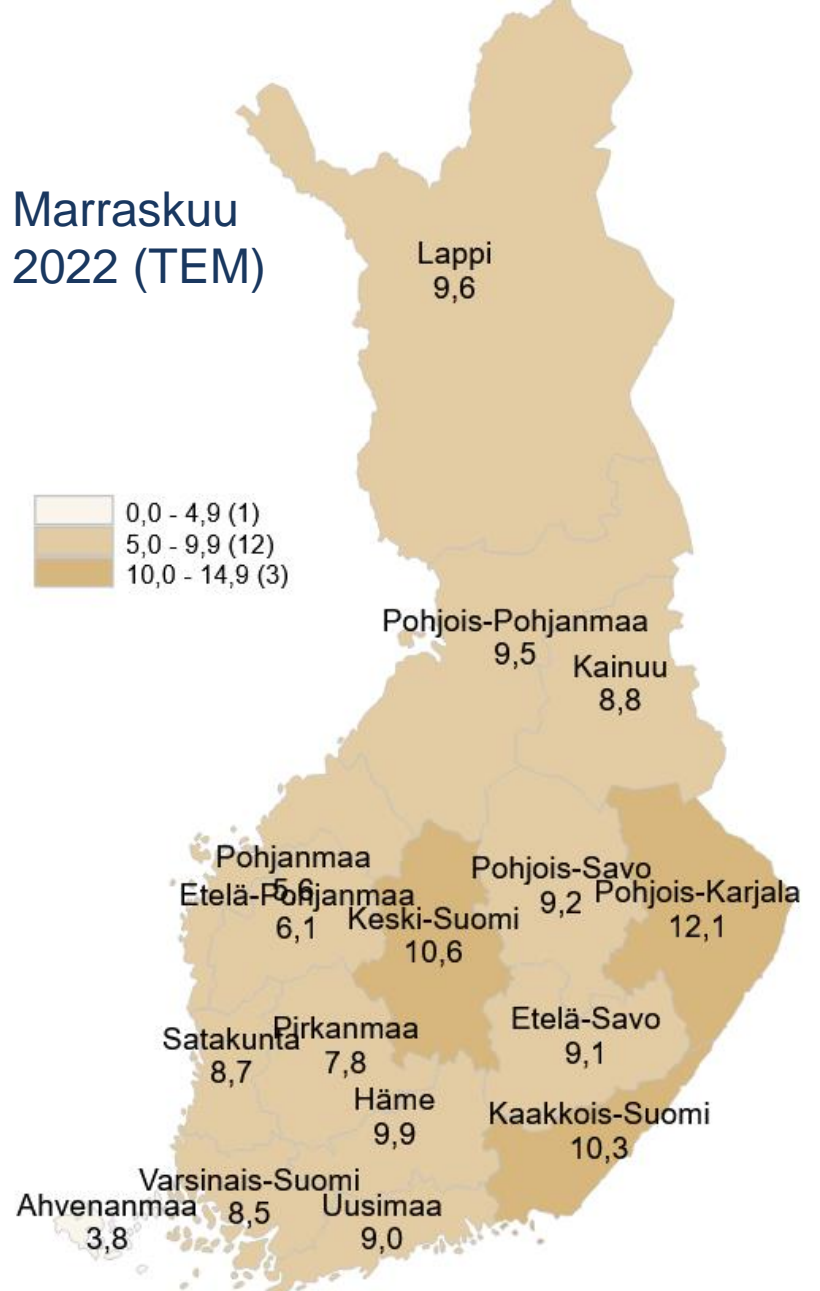
Alueelliset erot suurina vuonna 2022

- TEM:n Työllisyyskatsaus kertoo, että vuonna 2022 alueelliset erot ovat olleet selvät ja pysyvät.
- Sitkeintä ja syvintä työttömyys on ollut Pohjois-Karjalassa ja Keski-Suomessa vuoden mittaan. Tällöin kyse rakenteellisesta työttömyydestä.
- Vähäisintä vuonna 2022 Pohjanmaalla ja Ahvenanmaalla.

Teollisuusliiton jäsenten työllisyys alueittain:

- Teollisuusliiton jäsenistön osalta tilanne myös ollut pysyvä. Koko vuoden 2022 eniten työttömänä ollut jäseniä alueilla: 1. Varsinais-Suomi, 2. Uusimaa ja 3. Pirkanmaa.
- Lomautusten kohdalla tilanne on alueiden välillä ollut vaihtelevampi, kuitenkin em. alueet painottuneet.

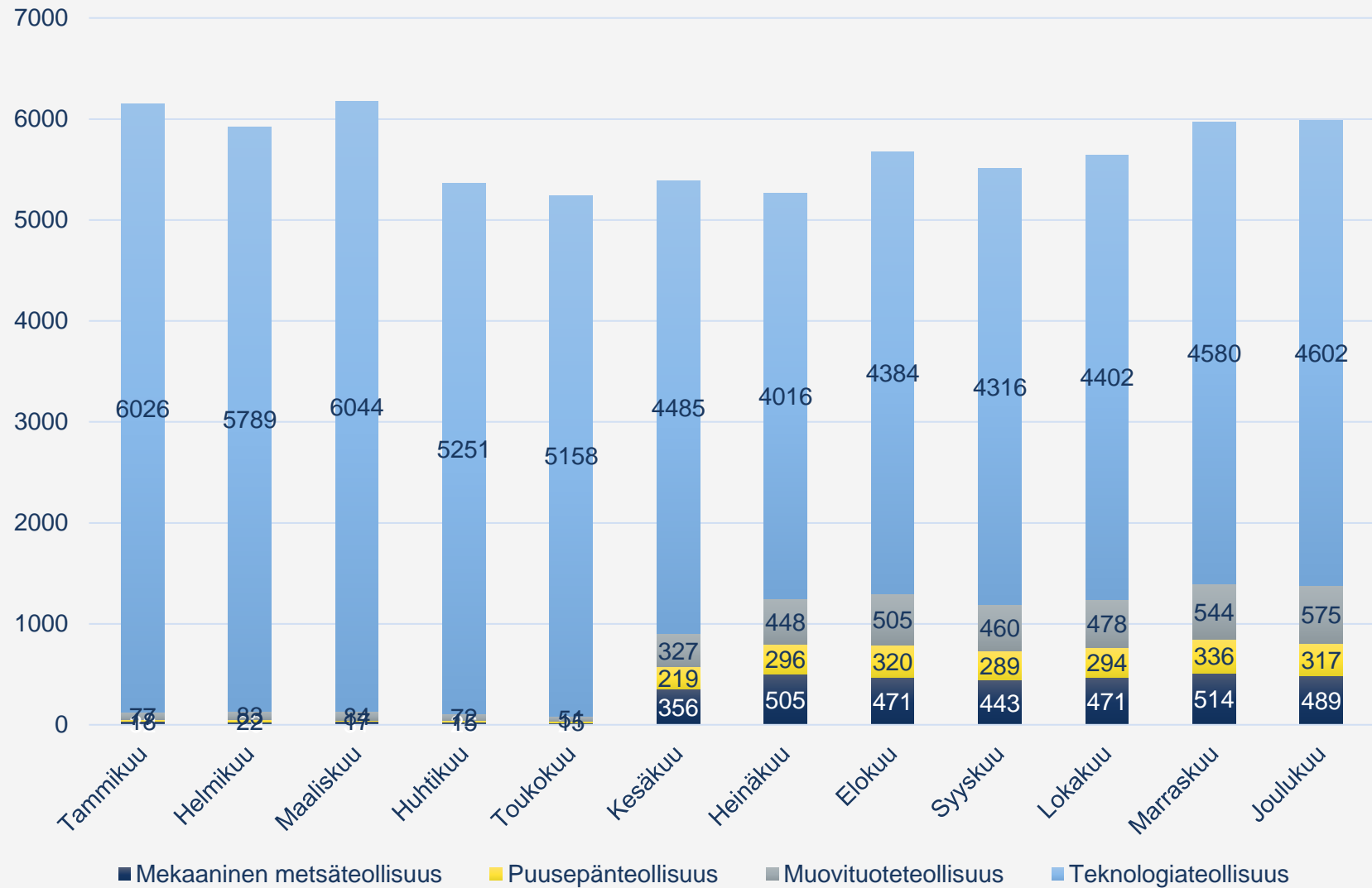
Marraskuu
2022 (TEM)

Vuonna 2022 työttömistä ja lomautettuista noin puolet oli metalliväkeä.

Työttömyys ja lomautukset yleisiä myös puutuotealoilla. Muuten työttömyys ja lomautukset koskeneet eniten muutamaa tiettyä alaa. Näitä ovat vuonna 2022 olleet sekä muovi- ja kemiantuoteteollisuus ja media- ja painoala.

HUOM. A-kassan datan alkuvuoden 2022 tiedot puutteellisia vielä muiden paitsi metallialojen osalta.

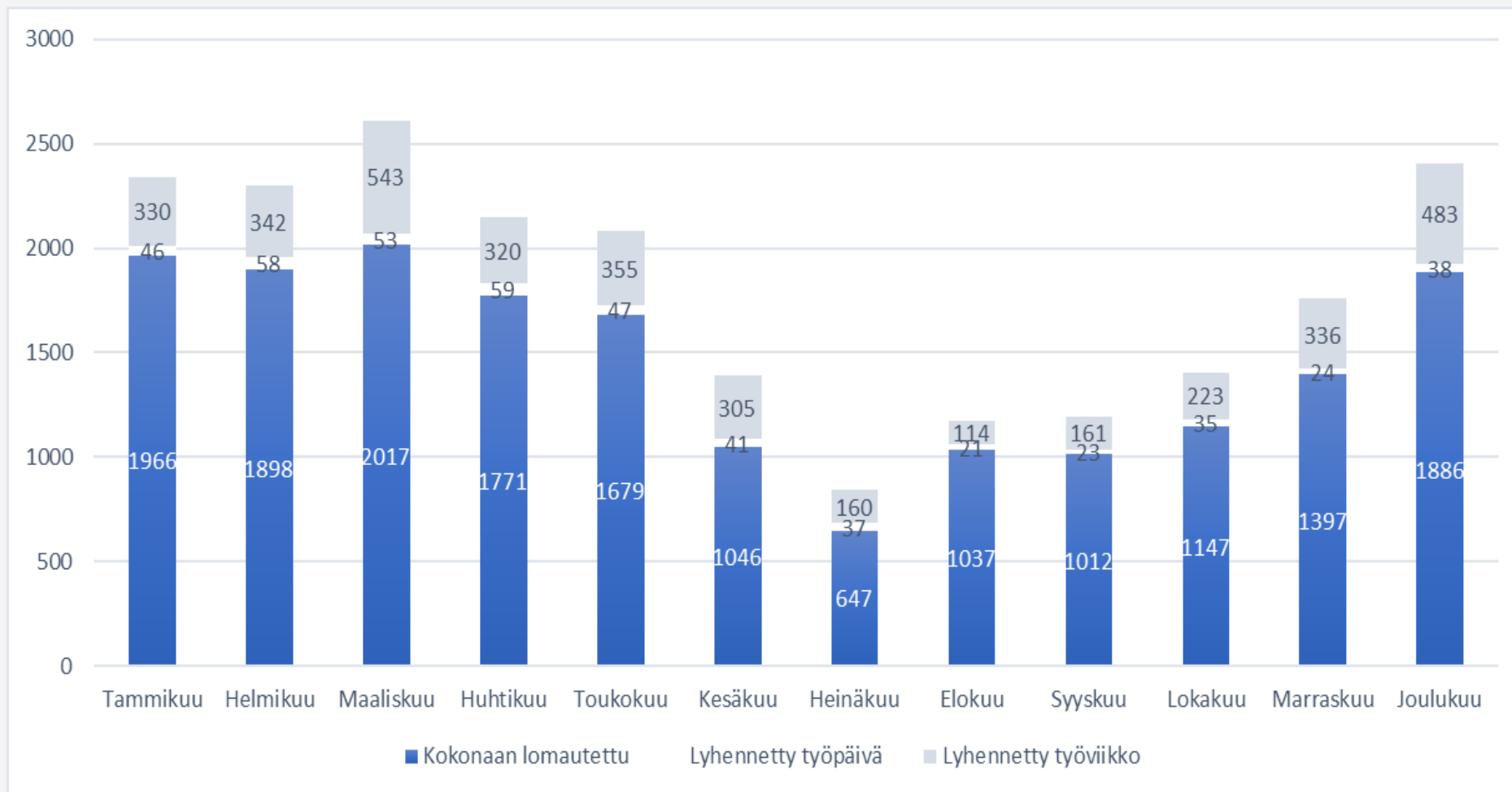

Teollisuusliiton jäsenten koko- ja osa-aikaiset lomautukset (2022)

Teollisuusliiton jäsenten kokoaikaiset lomautukset vähenivät kesää kohden.

Syksyllä lomautukset nousivat kevään tasolle. Kokoaikaiset lomautukset ja lyhennettyjen työviikkojen teko yleistyivät.

Lyhennettyä työviikkoa teki muutama sata jäsentä kuukausittain, lyhennettyä työpäivää selvästi harvempi.

Yhteenveto:

Vuosi 2022 oli monella tavoin kriisivuosi

Teollisuuden ja työntekijöiden joustavuus hyvä ja palautumiskyky erittäin vahva

Teollisuustuotanto vuoden 2019 tasolla ja ylikin

- Vuonna 2022 koronaepidemia jatkui ja Ukrainan sota vaikuttivat teolliseen tuotantoon.
- Näistä isoista kriiseistä huolimatta teollisuustuotanto kasvoi volyymiltaan ja arvoltaan.
- Ei pelkästään palattu korona-aikaa edeltävälle tasolle, vaan vuoden 2019 korkea taso ylitettiin lähes teollisuudenalasta riippumatta.
- Työllisyys säilyi erittäin hyvänä vuoden 2022.
- Lomautusten määrä alkoi kasvaa syksyn mittaan, kun taantuman uhka kasvoi.
- Uusia teollisuuden investointeja: jo toiminnassa olleet yritykset investoivat ja uusia avauksia ilmaantui etenkin vihreän siirtymän ratkaisuihin liittyen.